

Vážený pán Maďarič,

European Information Society Institute pripravilo ako reakciu na stanovisko Ministerstva Kultúry SR krátky návrh novely autorského zákona, ktorý má čo najelegantnejšie vyriešiť problém, ktorému čelila obec Pohorelá a obec Heľpa. Znenie návrhu pritom v podstate prinavracia § 81 ods. 6 AZ len jeho pôvodný účel, keď **upresňuje, že na použitie voľných diel sa nevzťahuje oznamovacia povinnosť**, a teda ani sankcia vo forme domnienky pre prípad jej nedodržania.

Návrh EISi zohľadňuje dva základné argumenty:

- a) **účel oznamovacej povinnosti** vo vzťahu k riadnemu fungovaniu kolektívnej správy a
- b) **povahu následnej sankcie**, ktorá nasleduje po nesplnení tejto ohlasovacej povinnosti.

Účelom ohlasovacej povinnosti podľa § 81 ods. 6 AZ je umožniť riadny výkon kolektívnej správy, ktorá na základe včasných a presných informácií dokáže spravodlivo vyberať autorské odmeny. Keďže kolektívna správa nemôže vyberať autorské odmeny za používanie voľných diel, pretože sa k nim už neviažu majetkové práva, neexistuje ani záujem kolektívnej správy na obdržaní takýchto informácií. Za použitie takýchto diel totiž kolektívna správa nemôže vyberať autorské odmeny. Na druhej strane zaťažovanie voľných diel oznamovacou povinnosťou len sťažuje ich praktické používanie. Takéto zaťaženie používateľov voľných diel pritom zároveň vôbec neprispieva k lepšej kolektívnej správe a nenaplnia jej deklarovaný účel (“*Účelom kolektívnej správy práv podľa tohto zákona je kolektívne uplatňovanie a kolektívna ochrana majetkových práv*”). Nazdávame sa preto, že predmetom oznamovacej povinnosti má byť len používanie hudobných diel, či už zastupovaných alebo nezastupovaných autorov, ku ktorým ešte trvajú majetkové práva. Iba používanie ešte chránených hudobných diel zastupovaných, ale aj nezastupovaných autorov totiž prispieva k riadnemu výkonu kolektívnej správy.

Zo súčasného znenia **sankcie** zakotvenej v § 81 ods. 6 AZ (“*predpokladá sa, že na podujatí budú verejne vykonané len tie diela, ku ktorým právo na verejné vykonanie spravuje organizácia kolektívnej správy*”) je zrejmé, že jej účelom nie je predpokladať majetkové práva u diel, u ktorých neexistujú, ale skôr vyriešiť informačný deficit na strane OKS v prospech práv ňou spravovaných. Ak by teda vzhľadom na rozsah kolektívnej správy podľa § 81 ods. 1 AZ konkrétny kolektívny správca nespravoval predmetné majetkové právo ku konkrétnemu dielu, nesplnenie ohlasovacej povinnosti pôsobí v jeho prospech tým, že zakladá domnienku o tom, že daný OKS spravuje práva aj v prospech tohto diela (zastupovaní vs. nezastupovaní autori). V každom prípade sa však má takáto domnienka uplatniť len vo vzťahu k dielam, u ktorých je kolektívna správa možná pretože k nim stále trvajú majetkové práva. V opačnom prípade sankcia za nesplnenie oznamovacej povinnosti podľa § 81 ods. 6 AZ nespôsobuje len vyriešenie pochybnosti o rozsahu kolektívne spravovaného práva k hudobnému dielu podľa § 81 ods. 1 AZ, ale aj vyriešenie pochybnosti o existencii majetkových práv k hudobnému dielu. Prezumpovanie majetkových práv tam kde neexistujú, nemá byť účelom tejto sankcie.

Správne by teda podľa nášho názoru malo ustanovenie § 81 ods. 6 AZ pre dosiahnutie lepšej právnej istoty znieť: „*Pri verejnom vykonaní hudobného diela, **ku ktorému trvajú majetkové práva**, je usporiadateľ verejného kultúrneho podujatia povinný najneskôr desať dní pred uskutočnením podujatia oznámiť príslušnej organizácii kolektívnej správy program podujatia, v ktorom ku každému dielu, ktoré má byť verejne vykonané, uvedie jeho názov a meno autora; ak usporiadateľ tieto skutočnosti organizácii kolektívnej správy neoznámi, predpokladá sa, že na podujatí budú verejne vykonané len tie diela, ku ktorým právo na verejné vykonanie spravuje organizácia kolektívnej správy.*“ Takto totiž sankcia riešiaci pochybnosť o rozsahu spravovaného práva skutočne pôsobí len smerom k vyriešeniu tejto pochybnosti, a nie aj k založeniu predpokladu trvania majetkových práv k voľným dielam.

Iné riešenie, a to riešenie formou oslabenia ohlasovacej povinnosti paušálne aj pre chránené diela, napr. možnosťou dodatočného preukázania, by znefunkčnilo sankciu podľa § 81 ods. 6 AZ a oznamovacia povinnosť by nadobudla čisto poriadkový charakter. Zo strany používateľov by tak mohlo dochádzať k jednoduchému zneužívaniu tohto ustanovenia.

S úctou,
Martin Husovec
za European Information Society Institute, o.z.